

PRO-profilen Frauke Langen berättar om sin dramatiska barndom och flytten till Sverige. Sid 4-5.

FOTO: BO TORESSON

FÖRENINGSNYTT

PRO-TYRESÖ PENSIONÄRSFÖRENING

Kallelse till årsmöte 2022

Datum: Onsdagen 30 mars kl. 12.00.

Plats: Föreningsgården Kvarnhjulet, Hus B, lokal Nyfors.

Handlingar delas ut före mötet och finns också tillgängliga på hemsidan pro.se/tyreso

Motioner ska vara styrelsen tillhanda senast 8 mars.

Välkomna!

Styrelsen

Första månadsmötet

26 januari. Sid 6

§ Fråga juristen

Frågespalt. Sid 12

Resa till Nordkap

21-28 augusti. Sid 11

Vårpromenader

Sid 8

Lös Lennarts kluriga kryss

Miss inte chansen att vinna Seniorlotter. Sid 15

Ordföranden har ordet	2
Föreningsinformation	3
Profilen	4-5
Möten och träffar	6
Rapport från månadsmöten	7
Friskvård	8
Sport och hobby	9
Teater	10
Resor och utflykter	10-11
Information från KPR	12
Fråga juristen	12
Studiecirklar	13
Enus krönika	14
Kalendarium, kryss	15

Så har vi återigen kommit till ett nytt år och kan se fram emot att hälsa sol och värme tillbaka. Nu gäller det att ta tillvara på den härliga tid som väntar och inte låta pandemin skrämja oss in i ensamhet utan kontakt med våra vänner och närmaste – men vi ska naturligtvis skydda oss enligt de rekommendationer som finns. Tänk på att det är det enda liv som vi fått och det gäller att njuta av det så länge som vi kan. En förutsättning för det är att vi ser till att vaccinera oss, vilket är en sak som vi kräver av våra medlemmar för att få delta på våra aktiviteter. Dels för att skydda oss själva, dels i respekt för våra medmänniskor så att smittan inte sprids vidare.

Vi står nu också politiskt inför ett spännande år med ett val i september som kommer att betyda mycket för Sverige och vår fortsatta utveckling. Pandemin har pekat på brister i samhället för oss äldre – och då framför allt i sjukvården och äldreboenden. Vi har rätt att kräva att våra äldreboenden är säkra platser med en bemanning som skapar en trygg och stimulerande miljö med aktiviteter och vård som motsvarar de boendes behov. Fler heltidstjänster och färre timanställda är också ett anständighetskrav i vårt samhälle.

Höjda pensioner vore också en självklarhet särskilt till de som har det svårast. För att få mer klarhet i frågan så kommer vi under våren att bjuda in våra politiska partier till en frågekval där de får berätta om sina planer inför framtiden och även svara på frågor om hur det ska gå till.

Under året kommer även det nya äldreboendet Villa Sköndal att stå färdigt för inflyttning med dess drygt 80

platser. Boendet är beläget mitt i Tyresö Centrum och blir ett fantastiskt tillskott till vårt behov av platser för äldre.

I november hade vi vår budgetstämma där styrelsens planer för 2022 presenterades – både när det gäller verksamhet och budget. En enig stämma godkände styrelsens förslag. Nytt för i år är att vi planerar att komma i gång med klimatcirklar och en cirkel för att diskutera pensionsfrågan och vad som ryms inom den. Vill du själv leda en cirkel inom ett spännande område så hör gärna av dig till någon i styrelsen.

Glädjande är också att vi fortsätter att ha ekonomin under kontroll, vilket gör att vi inte behöver höja medlemsavgiften under det kommande året. Medlemsavgiften i PRO som är 320 kr omfattar både riks, distriktet och vår egen förening, inbetalningskort kommer till dig i februariutskicket.

I samma utskick kommer även ditt medlemskort i PRO.

Vårt medlemsantal har tyvärr minskat något under året framför allt med anledning av pandemin. Vi behöver hjälpas åt för att få upp antalet igen och säkert känner du någon vän eller väninna som skulle behöva bryta sin ensamhet och komma med i vårt härliga gäng. Nya vänner väntar på att träffa dem och du får gärna ta din vän på en provgång på till exempel ett månadsmöte utan krav på medlemskap.

Jag och hela styrelsen i PRO Tyresö önskar alla er medlemmar ett riktigt gott nytt år.

Bo Furugård
Ordförande

Vita Arkivet

- ett vägledande dokument för dina närstående

Vi hjälper dig att fylla i Vita Arkivet!

Välkommen att ringa, **tel. 08-709 84 30**, för bokning av tid!

TYRESÖ, c/o Fastighetsbyrån, Bollmora Allé 9
HANDEN, Handenterminalen 1-2

FONUS

Jour dygnet runt • Hembesök • fonus.se

Lena

Ellina

Styrelse

- Ordförande:** Bo Furugård, Björktickegången 28, tel. 712 83 12, 070-585 98 44. Epost: bo.furugard@gmail.com
- Vice ordf.** Anita Hildén, Stensötegången 118, 070-776 76 80. Epost: anita.hilden@outlook.com
- Kassör:** Kristina Larson, Ranunkelgr.56, tel. 076-398 00 27. Epost: kristina.lm.larson@gmail.com
- Sekreterare:** Yvonne Moberg, Granängsv. 11, tel. 073-789 84 80 Epost: yvwe50@hotmail.com
- Studieorg.:** Bo Carlberg, Granängsringen 17, tel. 073-646 16 74 Epost: bossebus67@gmail.com
- Friskvårdansv.:** Ulf Wahlsten, Barrskogsvägen 1, tel. 712 63 96, 076-811 27 17. Epost: ulf.wahlsten@hotmail.com
- IT-ansvarig:** Gunilla Andersson, Lövskogsvägen 5, tel. 070-357 42 59. Epost: gunilla-e.andersson@live.se
- Kontaktkom.:** Ewa Björklind, Bergalidsgången 24, tel. 073-623 83 06. Epost: bjorklind@hotmail.com
- Kulturkom.:** Maine Hedman, Bansjöslingan 5A, tel. 712 60 96, 076-088 46 02. Epost: minprosida@gmail.com
- Övr. ledamöter:** Lennart Fogelberg, Bollmoravägen 87, tel. 070-637 42 15. Epost: fogelbergglennart455@gmail.com
Kay Johansson, Nytorpsvägen 16. tel. 073-541 41 23 Epost: kay.johansson@hotmail.com
- Registrator:** Gunilla Andersson, adress m m se ovan
- Adjungerade till styrelsen:**
Redaktör
Föreningsnytt: Sune Linder, Myggdalsvägen 57, tel. 073-049 34 70 Epost: sune.linder@gmail.com
Uppvaktningar: Berit Holm, Pärlröksgången 162, tel. 712 87 57, 072-330 87 57. Epost: holmberit38@gmail.com
Resekommittén: Anita Jonsson (smk), Pärlröksgången 82, tel. 073-677 03 52 Epost: anita.v.jonsson43@gmail.com
- Revisorer:** Inger Johnsson, Britt-Marie Sjöquist
Ersättare: Bernt Lind, Olle Holmström.
- Valberedning:** Peter Inghe (smk) tel. 073-043 64 23, epost: peteringhe@gmail.com
Anita Jonsson, tel. 073-677 03 52.
Hans Moberg, tel. 073-709 37 13.
- Styrelsemöten:** 11/1, 8/2, 8/3, 12/4, 10/5.

PRO-Tyresö Pensionärsförening

Adress: Björkbacksvägen 37, 135 40 Tyresö
Expedition: Björkbacksvägen 37, ingång från gaveln.
Telefon: 08-712 54 64, telefonsvarare finns.
Öppettider: Expeditionen kommer att hållas öppen mellan klockan 14.00–16.00 alla torsdagar från 3 februari 2022, dock ej på pub-eftermiddagar.
Några ur styrelsen finns där och har fixat kaffe.
Kom och träffa goda vänner i PRO.
Epostadress: tyreso@pro.se
Hemsida: www.pro.se/tyreso. Red. Gunilla Andersson, tel. 070-357 42 59, epost: gunilla-e.andersson@live.se
Facebook: PRO Tyresö
Betalningar: Sker till PRO Tyresös plusgirokonto 269101-2 eller till Swish på nummer 123 075 32 44.
Medlems/årsavgifter betalas till PRO Riks och ska INTE betalas till PRO Tyresö. Avin från PRO Riks skickas hem till Dig.

Redaktionskommittén informerar

I Föreningsnytt försöker vi få med all information som berör PROs verksamhetsområden. Vi hoppas också på bidrag från er läsare, t ex någon trevlig händelse, rolig historia eller dikt.

Redaktionskommitté

Bo Furugård, ansvarig utgivare. Tel.712 83 12, 070-585 98 44, epost: bo.furugard@gmail.com
Sune Linder, redaktör. Tel. 712 61 68, 0730-49 34 70, epost: sune.linder@gmail.com
Börje Eriksson Tel. 070-516 84 70, epost: 1karlborje@gmail.com
Lennart Fogelberg Tel. 070-637 42 15, epost: fogelbergglennart455@gmail.com
Yvonne Moberg, Tel. 073-789 84 80, epost: yvwe50@hotmail.com
Bo Toresson, Tel. 070-517 53 55 epost: btore33@gmail.com

Layout, produktion: Rolf Stohr, epost: rolf.stohr@gmail.com

Nästa nummer: 14 april.

Annons- och manusstopp: 1 mars.

Äldre Föreningsnytt kan hämtas på: Föreningens hemsida eller på www.stohrartad.se/pro

**En motionsanläggning
för alla åldrar
Välkommen på ett besök!**

Vindkraftsvägen 6 • Tel: 712 18 00

Medicinsk
Fotvård

TYRESÖ
Fötter i Form

Kerstin Andersson
Dipl. Medicinsk Fotvårdsterapeut
Myggdalsvägen 30

Välkommen att boka på
www.tyresofotteriform.se
eller ring 070-511 96 10
epost: info@tyresofotteriform.se

Frauke Langen – från en barndom

Jag minns lördagen den 6 april 1943. Jag var sex år gammal. Då bröt helvetet löst i Hamburg. Staden flygbombades. Min mor, mormor och mina fyra syskon kunde nå skyddsrummet i tid, men utan några kläder eller ägodelar. Bomberna utplånade huset där vi bott. Tillsammans med många andra i Hamburg blev vi evakuerade till Bayern. Där bodde vi i två år. Vår far var borta i kriget och vi visste inget om honom.

Hamburg och många andra städer i Tyskland jämnades med marken efter bombningarna från de allierade västmakterna.

–Efter krigsslutet kom vår morbror till den gård där vi bodde och hämtade oss. Vi skulle hem till Hamburg. Där samlades 26 personer i vår släkt bland ruinerna.

Barndom bland ruiner

–Vi hänvisades till ett hus där vi åtminstone fick tak över huvudet. Bostaden bestod av ett enda stort rum i en källare. Där var lågt i tak och man kunde inte ens stå rak. Värst var toaletten där råttorna sprang omkring. Vi måste hitta något sätt att försörja oss och jag och andra barn klättrade omkring i ruinerna och samlade in metaller som vi sålde.

–Så var det för de flesta i Hamburg. Plötsligt knackade det på dörren. Jag öppnade och ropade till mor att det var en främmande man som ville tala med henne. Det var pappa Willy som hade rymt ur ett franskt fängelse. Övriga i familjen var glädjen var stor, inte minst för mej, som var tio år gammal och inte hade något minne av min far.

Nu sitter vi i Fraukes vackert smyckade lägenhet i Björkbacken. Det närmar sig jul och otaliga tomtar sitter och står på hyllor och skåp. De allra vackraste tomtarna, tillverkade av kristallglas står uppradade på matsalsbordet. Kontrasten mellan Fraukes oerhört dramatiska uppväxt och upplevelser i Hamburg och lugnet på Björkbacken kan inte bli större. Tomtarna är lyckligt ovetande om det helvete som drabbade de flesta europeer under världskriget.

Efterkrigsbarn i Sverige

12-åriga Frauke fick komma till Sverige som så kallat efterkrigsbarn.

–Den svenska sjömansprästen i Hamburg hjälpte mej att skaffa värdfamiljer som han trodde var lämpliga att ta emot mej. Först fick jag bo hos en familj på

Hamburg, Fraukes hemstad efter de allierades bombningar under andra världskriget.

Öland. Där fick jag arbeta trots att det inte var tillåtet att sätta de tyska barnen i arbete. Där blev jag illa behandlad och återvände ganska snart till Hamburg. Dessutom blev jag mobbad för att jag inte talade svenska.

Men sjömansprästen gav inte upp. Frauke fick en placering hos en familj i Helsingborg. Det var raka motsatsen.

–Jag blev riktigt bortskämd. Den svenska prästen blev faktiskt min räddning. Han bestämde sig för att försöka hjälpa mej ur de usla förhållanden som jag levde under. Vi höll sedan kontakt genom hela hans liv. I hans kyrka i Hamburg konfirmerades jag. Han vigde oss i Sverige och har döpt våra tre barn.

–Jag bestämde mej för att efter skolan flytta till Sverige och hamnade som hustru i Lund. I dag skulle man ha sagt hembiträde. Jag läste svenska, men var förbjuden att prata skånska. Jag ville hem till Hamburg igen och lyckades skaffa

jobb på en kyrkogård. Eftersom jag inte hade pengar till spårvagnen fick jag gå hela vägen till och från arbetsplatsen. Det tog en och en halv timme att gå dit.

Och lika lång väg tillbaka på kvällen.

Då var jag mellan 15 och 16 år. Inte tog någon skada av det.

Men Frauke ville tillbaka till Sverige igen och fick jobb i Lidingö som barnflicka. Det var många unga tyskar som sökte sig till Sverige under åren efter kriget.

–Det fanns en träffpunkt på Riddargatan i Stockholm där vi tyskar samlades. Där träffade jag min blivande man. Jag var inte så intresserad i början. Men det var däremot han – så vi blev ett par. Det var ont om bostäder. Vi flyttade mellan inackorderingsrum. Men till slut fick vi lägenhet i Vendelsö. Senare flyttade vi till Trollbäcken.

Utebliven sångkarriär

”Har hon varit operasångerska”, frågar sig många som lyssnat på Frauke.

Frauke, 18 år.

bland ruiner till Trivsamma Tyresö

BILD: WIKIMEDIA

Ett minne från 27 år som anställd på Nordiska kristall.

FOTO: BO TORESSON

–Absolut inte säger hon. Jag tycker bättre om operettmusik. Jag kan heller inte noter utan sjunger på gehör. Jag lyssnar om och om igen tills jag kan melodin. Sen kan jag ha stöd av noter. Jag ser ju när det går upp och ner.

Men det kunde ha blivit en sångkarriär. Under det sista skolåret innan Frauke lämnade Hamburg hade hon en bra musiklärare som såg att Frauke hade en viss talang. Han ville att hon skulle gå vidare med sångutbildning och försökte övertala hennes föräldrar. De var ju gatumusikanter som både sjöng och spelade. Men det blev tvärstopp.

–De ansåg att jag i stället skulle skaffa mej ett riktigt jobb. Det kostade för mycket. Ett något oväntat och tråkigt besked. Jag ville gå i en klassisk sångutbildning, men så blev det alltså inte.

Frauke gav inte upp utan fortsatte att sjunga som amatör. Repertoaren har varit blandad. Operettmusik, men också modernare tongångar. När hon ibland åkte ut med Birkalinjens kryssningar över Östersjön hamnade hon som oftast i

” Det kostade för mycket. De ansåg att jag i stället skulle skaffa mig ett riktigt jobb.

pianobaren. Pianisterna som snart blev bekant med Frauke ropade upp henne på scenen.

Hon har hela livet sjungit i körer, bland annat Oratoriekören och på senare år i PRO-kören i Tyresö, men också gjort uppskattade inhopp som solosångare vid PRO:s fester och andra arrangemang.

Specialist på kristallglas

Paret fick tre barn, två söner och en dotter. Frauke blev hemmafru för att ta hand om barnen. Men efter skilsmässan började hon söka jobb. Av en slump blev första jobbet på en möbelhandel på Kungsgatan. På Kungsgatan blev hon kvar och blev senare anställd hos Guldfynd.

–Så en dag fick jag se en annons om jobb på Nordiska Kristall, också det på Kungsgatan. Jag kunde ingenting om kristallglas men fick lära mej mycket. Butiken besöktes ofta av utlandsturister. Vi som jobbade där delade upp kundkontaktarna. Kom det tyskar så tog jag hand om dem. När japaner var nyfikna på det svenska glaset så hade vi en expedit som talade japanska. Och förstas en engelsktalande för att sälja till amerikanerna.

Att packa upp och bära omkring tunga kristallpjäser var verkligen slitsamt. Ändå älskade hon jobbet. Och svensk kristall. Det räcker att man tittar sig omkring i Fraukes lägenhet för att förstå det. Förutom hundratals tomtrar finns här vackra vaser och fat.

Till Björkbacken kom Frauke 1982 efter skilsmässan.

–Då hade jag inte fyllt 50. Jag trodde inte jag skulle klara mej. Då bodde fortfarande dottern, som var yngst i syskonskaran, hemma. Men jag klarade mej. Sedan dess har jag varit Tyresö trogen.

Bo Toresson

Möten och träffar januari–april

- Månadsmöten hålls i föreningsgården Kvarnhjulet, hus B, med insläpp kl. 11.30 och avslutas c:a kl.14. Mötesförhandlingarna börjar kl. 12. Entré 30 kr.
- Med hänsyn till regler och rekommendationer från FHM måste deltagarna uppvisa vaccinationspass.

Månadsmöten

26 januari. Annalena Engström med musiker Fredrik Olsson gitarr och Mats Dimming kontrabas minns Mats Paulson.

23 februari. Vassilis Bolonassos förmedlar Barockmusikens mästare.

30 mars. "Historien om Tyresöspelet i ord och ton." Elisabeth Sellergren med flera.

27 april. Manskören "Hör oss Svea" bidrar med traditionell körsång.

1 juni. Christina Tallberg. "PRO 80 år och viktiga frågor på kongressen". Spelglädjen underhåller och vi serveras en vår-tallrik.

PUB-eftermiddagar kl.15-17

Föreningsgårdens café, hus C. Entré 30 kr

OBS! Tag med giltigt medlemskort i PRO.

10 februari. Ann Sandin Lindgren pratar om "Framtidens radio är det poddar?"

10 mars. "Evert Taubes liv i musik, bild och ton", av Bo Carlberg.

7 april. "Till minne av Mikis Theodorakis." Gunilla Mellin och Bernt Lind.

12 maj. "Min farmors släkt i Tyresö." Anita Jonsson berättar.

Hälsoträffar. 9 februari, 9 mars och 13 april. Kl.10–12. Föreningsgården hus B, lokal Nyfors.

Frågesport kl. 10-12. Föreningsgårdens café, hus C. Fredagarna 11 februari och 22 april.

Som tidigare meddelats har Rune och Berit dragit sig tillbaka som frågeställare. De har i stället intagit platsen som enväldiga domare. Nu vet man inte gång efter annan vem som är frågeställare, det kan alltså variera. Hur som helst tävlar vi i lag om tre personer i varje och tar en fikapaus i halvtid och äter Elsie's goda bullar. Allt till det facila priset av 20 kr.

Kontaktperson Peter Inghe tel. 073 043 64 23.

Du vill väl ha aktuell information från din PRO-förening? Du kan själv uppdatera din e-post hos PRO. Läs hur på "Mina sidor".

Du kan även i stället skicka ett mejl till tyreso@pro.se med ditt namn och adress, så ändrar vi.

*Blommor och presenter
för alla tillfällen*

Tel 712 54 40
www.tyresoblostmsterhandel.se
E-post: tyreso.blh@blommogram.se

**Annons-
bokning**

Sune Linder
tel. 712 61 68, 0730-493 470
Epost: sune.linder@telia.com

NYTORGS TRYCKERIET

www.nytorgstryckeriet.se

- Broschyrer
- Foldrar
- Kuvert
- Rollups
- Affischer

DITT LOKALA TRYCKERI

Tel 08-93 14 40 • info@nytorgstryckeriet.se

Vi erbjuder en trevlig och vacker mötesplats med fest- och möteslokaler att hyra nära Stockholm.

Bygdegården erbjuder privatpersoner, föreningar, kursverksamheter och företag att hyra våra lokaler. Lokalerna passar för fest, bröllop, minnesstunder, konferenser, kurser & styrelsemöten.

Konferens i natursköna Tyresö

Förlägg konferensen till Tyresö Bygdegård nära Stockholm i vacker natur för lugn och ökat fokus. Olika konferenspaket erbjuds.

Skicka en förfrågan till konferens@tyresobygdgard.se

Bli medlem nu!

Få medlemsrabatter och erbjudanden.

Swisha 150 kr till 123 668 2520

Skriv: "Medlemskap"

Tyresö Bygdegård

Kyrkvägen 7, 135 60 Tyresö

E-post: info@tyresobygdgard.se

Plusgiro: 27 58 30-8

Swish: 123 668 2520

Boka lokal online

www.tyresobygdgard.se

Gilla och följ utbudet på Facebook

www.facebook.com/tyresobygdgard

 Tyresö Bygdegård

FOTO: LENNARET FOGERLBERG

I Luciatåget ingick flickor från Tyresö musikklasser och vid novembermötet underhöll jazzsångerskan Carin Lundin och Daniel Tilling.

Månadsmöten september–december 2021

September

Så kom vi då äntligen i gång igen efter ett uppehåll sedan februari 2019. Först hade vi ett upptaktsmöte 8 september, men vi fick då hålla hus i biografen Forellen då Föreningsgården var upptagen för Covid 19-vaccinering. Samma lokal var den som månadsmötet höll hus i den 29 september. Vi fick självklart hålla avstånd – så ett antal stolar var avstängda. Den nya styrelsen vald för 2021–2022 presenterade sig själva och berättade vad de hade för bakgrund och om sina respektive ansvarsområden i styrelsearbetet.

Efter det formella månadsmötet var det dags för fd statsministern Ingvar Carlsson och fd partisekreteraren Bo Toresson, som samtalade under rubriken "Politik förr och nu". Ett intressant ämne som bland annat belyste det allt hårdare klimatet i Sveriges riksdag och även utomlands. Därefter avslutade ordföranden Bo Furugård mötet.

Oktober

Månadsmötet den 27 oktober var enligt planerna den sista gången för året som vi träffades i bio Forellen. Ordföranden inledde som vanligt med lite rundsnack innan årsmötet tog sin början. Därefter öppnades mötet och övriga mötesfunktionärer valdes. Dagordningen och protokoll från september godkändes. Mötet genomfördes och ordföranden tackade för uppmärksamheten och hälsade dagens gäst, Barbro Westerholm, välkommen. Hennes ämne var "1900-talet, århundradet då kvinnor fick makt och inflytande". Hon erinrade om att det var 100 år sedan kvinnor fick rösträtt till riksdagen. Efter valet fick åtta kvinnor ta plats i riksdagen och hur de omgående började samarbeta över partigränserna i frågor där kvinnor och barn alltid fått stå tillbaka och hur det utvecklades till "varannan damernas". Ett synnerligen intressant och uppskattat föredrag av den kvinna som för närvarande suttit längst i Sveriges riksdag.

November

Ordföranden Bo Furugård inledde med "att hälsa alla välkomna hem". Han uttryckte vad de flesta av oss kände. Det har varit tungt och även kostsamt att vara hänvisade till andra lokaler under pandemin. Vi hade fått kaffe och en rejäl macka så vi var väl förberedda. Det formella mötet

öppnades och den förelagda dagordningen samt föregående protokoll godkändes. Därefter redogjorde Bo Toresson, vice ordförande i Kommunala pensionärsrådet (KPR), vad som hänt hittills under året och redogjorde bland annat för den ojämna fördelningen av särskilda äldreboenden (Säbo) där privata företag har fyra och kommunen endast ett. (Se särskild rapport från KPR på sidan 12 i tidningen.) Därefter rapporterades om resor, kultur och kontaktkommitté. Vidare redovisade styrelsen sin verksamhetsplan och budget för 2022 och båda tillstyrktes av mötet. Ordföranden avslutade mötet och meddelade att det fanns vaccin mot vinterinfluensan kvar i bussen som stod utanför sedan kl. 11.

Nu kom dagens underhållare, sångerskan Carin Lundin med pianisten Daniel Tilling, upp på scenen. De hade valt ut jazzlåtar från den tid då jazz var det man dansade till. De begeistrade publiken och avtackades med blommor.

December

Så var det dags för årets sista månadsmöte. Något julväder kan man knappt säga att det var, småduggigt och grinigt. Väl inne i Föreningsgården var det i alla fall varmt och välkomnande. I entrén satt det några "vakhundar" som krävde att man skulle visa vaccinationsbevis för att släppas in.

Kaffe med skinkmacka var redan framdukat så det var bara att slå sig ned. Klockan 12.00 öppnade ordföranden på sedvanligt sätt att snacka runt och ondgjorde sig, med all rätt, över att Tyresö Centrum på allmän plats gett Akademibokhandeln tillstånd att sälja böcker till reducerat pris och därmed utsatt "vår egen" bokhandel för ojust konkurrens. Julen är ju handelns största inkomstkälla och att då utsätta den lokala bokhandeln visar att centrumledningen saknar omdöme. Han skröt som vanligt med att vår förening alltid seglade med flaggan i topp och avslutade med en i hans tycke rolig historia. Sedan tog den formella delen av mötet sin början med rapporter om resor, studiecirkel, KPR under hösten och kultur, varefter ordföranden avslutade mötet och önskade alla God jul och Gott Nytt År.

Nu var det Lucia och tomtens tur. I Luciatåget ingick sju flickor från Tyresö musikklasser som med sina vackert framförda julvisor skapade den stämning av jul som vi önskade. Det hela avslutades med att tomten, i Bernt Linds skepnad, läste Viktor Rydbergs "Tomten".

Varmt och välkomnande på det välbesökta decembermötet.

Våra promenader våren 2022

Nu när restriktionerna för covid-19 lättat och de allra flesta av oss vaccinerat sig känns det lättare att söka sig till platser som besöks av andra än oss själva. Våra höstpromenader lockade såväl de trogna traskarna som en del nya. Nu när vintermånaderna kommit igång får vi se om snö gör det besvärligare för oss, men normalt brukar vi klara av det också.

Om inte annat anges träffas vi som vanligt onsdagar vid Pressbyrån i Tyresö Centrum.

Väl mött!

Eivor

Kontaktperson:

Eivor Einarsdotter,
tel. 08-770 02 52

EFTERLYSES Vi behöver någon som leder våra cykelturer. För mer info ring Eivor Einarsdotter. Kontaktuppgifter här ovan.

Lös in din vinst hos oss!

Oavsett var du har köpt din PRO tripelskräpet, det kan vara via en prenumeration, så tjänar din hemma-förening pengar på att du löser in dina vinster där. Tag med vinstlotter till våra träffar!

Promenadgänget vid Nacka Strand – Sickla .

FOTO: GUN W SALANDER

Promenad 1

16 februari. Kolardammarna–Pilgrimscaféet.

Promenad 2

9 mars. Nacka Strand–Djurgården. Buss 840 kl. 09.53.

Promenad 3

16 mars. Liljeholmen–Vinterviken. Buss 875.

Promenad 4

6 april. Kolarängen–Hellasgården. Buss 840 kl. 09.53.

Promenad 5

20 april. Årstabron–Skanstull. Buss 875.

Promenad 6

11 maj. Svindersviksbron–Kvarnholmen. Buss 840 kl. 09.53.

Angivna datum är onsdagar

Bra present till barnbarn!

TYRESÖSMYCKET

Finns hos:

TYR HEM & KÖK (Tyresö C)
Bollmoradalens Kyrka

Anita Engqvist
www.silverringen.se

Vinnare i frågesport 2021

Årets sista frågesport i Föreningsgårdens café den 26 november var också tillfället att kora föreningens mästare. Det var sex tremannalag och ett med två deltagare. Det som segrade blir också det lag som ska representera PRO Tyresö om distriktet kan få ihop en organisation att ta hand om det hela. Även 2:an kan komma med. Dagens tävling innehöll som vanligt frågor inom tio ämnesområden med tre frågor i varje. Max-poäng var alltså 30 poäng.

Peter Inghe var den som samman-

ställt frågorna. De var i stort hämtade från 15–20 år tidigare tävlingar och de flesta tävlande var för unga för att delta på den tiden och de övrigas minne var inte vad det en gång varit. Enväldiga domare var Rune och Berit Holm.

Spänningen var stor då lagen inledningsvis var jämna men efterhand visade ett lag sina framfötter och segrade slutligen med höga poäng. Vinnare var Rune Jansson, Gunilla Mellin och Bernt Lind. GRATTIS!

Förutom åran fick segrarna varsin burk lingon, som Elsie Inghe kokat, i pris. Även domarna fick en burk för goda insatser.

FOTO: CHRISTINA TALLBERG.

Vårens aktiviteter Om inte annat anges har start skett före tidningens utgivande

Bordtennis

Välkomna att spela bordtennis.

Plats: Skrubbahallen.

Tid: Tisdagar och fredagar kl. 10-12.

Nya deltagare är välkomna.

Upplysningar: Göran Nilsson, tel. 070-816 84 29.

Avgift: 550 kr/termin.

Boule

Alla är välkomna till boulespel utomhus och inomhus. Utomhus spelar vi i Amaryllisparken så länge vädret tillåter. Inomhus spelar vi i Huddinge.

Avgift, tider och resväg: Pentti Tranberg, tel. 070-496 44 74.

Bowling

Plats: Vi spelar i Tyresöhallen (fd Nybodahallen) på Pluggvägen.

Tid: Måndagar och torsdagar kl. 10.

Nya spelare är välkomna. Ring om vilken tid som är lämpligast. Vi hjälper dig med instruktion. Vi tävlar också mot andra lag i en pensionärsserie där vi har tre lag anmälda, varav ett damlag.

Har du frågor ring

Leffe Ljungqvist tel.

076-028 80 04.

Avgift: Grundavgift 150 kr/år + banhyra.

Bridge

Välkomna till Trivselbridge för er som redan kan. Vi spelar i Föreningsgården, lokal Follbrinken, fredagar kl. 9.45–14.

Start 14 januari. Kontakta gärna Walter Blomster, tel. 070-615 84 93 eller epost: mygga56@gmail.com

Schack

Vi är sex äldre gubbar som spelar det uråldriga spelet schack. Det skulle vara kul om vi fick med ytterligare två. Vet du hur pjäserna går så är det OK. Damer är självklart välkomna.

Lokal och tider: Björkbacksvägen 37, gaveln, kl. 13–15.

Tisdagar. Januari: 18, 25. Februari: 1, 15, 22. Mars: 1, 15, 22. April: 5, 12.

Avgift: 150 kr/termin.

Info: Sune Linder, tel. 073-049 34 70.

Snickarglädjen

Du som gillar att snickra, hör av dig till oss. Du bestämmer själv vad du vill göra. Kom med i vårt trivsamma gäng.

Vi reparerar även stolar, bord m.m.

Bengt Israelsson: tel. 070-239 33 86,

Stig Renman: tel. 070-548 84 75,

Kerstin Stål: tel. 070-349 65 24,

Ingmar Sundholm tel. 070-781 03 21,

Tommy Karlsson: tel. 070-856 40 75.

Lokal: Alléplan 6, 1tr ned.

Tid: Mån och ons kl. 9.00–12.30. Tis och tors kl. 9.00–16.00.

Avgift: 800 kr/termin.

Zambacanasta

TISDAGSGRUPPEN Start 11 januari.

Möteslokalen på Akvarievägen 65, kl. 13.00–16.00.

Kontaktperson: Monica Ekestam tel. 070-714 68 04.

ONSDAGSGRUPPEN Start 12 januari.

Möteslokalen på Akvarievägen 65, kl. 10.00–13.00.

Kontaktperson: Birgitta Klement tel. 070-664 73 77.

TORSDAGSGRUPPEN Start 13 januari.

Möteslokalen på Akvarievägen 65, kl. 13.00–16.00.

Kontaktperson: Berit Holm tel. 072-330 87 57.

Qigong

På grund av Coronapandemin är det för närvarande osäkert om det blir någon start under våren. Det bästa är om ni kontaktar ledaren, Åsa Lundell, tel. 070-310 90 39 på kvällstid kl. 19–20 för närmare information.

OBS! Kolla Hälsoskyddsmyndighetens regler och restriktioner vad som gäller antalet personer.

Torsdag 24 februari Dagsutflykt till Sigtuna

Guidad stadsrundtur och besök i någon kyrka och kyrkoruin i Sveriges äldsta stad. Vi kommer att bli guidade av en lokal guide. Vid ankomsten fika på ett mysigt café och efter guidningen äter vi en gemensam lunch.

Avresa: Vi åker med buss från Regnbågsgatan 8 (utanför vårdcentralen) kl. 10.00 och från Trollbäcken kl. 10.10. Beräknad hemkomst ca kl. 16.00.
Kostnad: 600 kr och då ingår resan, fika och lunch.

Anmälan senast den 4 februari till Anita Jonsson: anita.v.jonsson43@gmail.com eller 073-677 03 52 (helst SMS).

Betalning senast den 4 februari till plusgiro 26 91 01-1. Märk "Sigtuna".

Torsdag 17 mars Dagsutflykt till Tumba – "Jänkare" och sedlar

Vi besöker "World of Classics", ett bilmuseum i världsklass. Det är Sveriges största USA-bilmuseum, tre plan med ett 80-tal välputsade "jänkare" och en massa retroprylar m.m. Två guider kommer att ta hand om oss i den glänsande oasen.

Efter 2,5 timme äter vi lunch i Vretastugan och därefter åker vi till Tumba Bruksmuseum och blir guidade i en timme genom "Sedlarnas och papprets historia". Sista timmen fri för egna äventyr.

Avresa: Med buss kl. 9.00 från

Regnbågsgatan 8 (framför vårdcentralen) och kl. 9.10 från Trollbäckens C.

Kostnad: 545 kr, som inkluderar buss, entréer, guidning, kaffe och lunch.

Betalning: PRO plusgiro 26 91 01-2 eller Swish 123 075 32 44. Märk talongen "Tumba"

Anmälan: Senast 3 mars till Bert Ekergran epost bert.ekergarn@gmail.com eller tel. 070-626 59 61 (helst SMS). Meddela i anmälan om du vill ha kött eller fisk till lunch och även var du vill stiga på bussen.

Bland annat denna Cadillac 1959 finns att beskåda.

Vi får höra om sedlarnas historia.

Torsdag 21 april Vårutflykt till Hjälstaviken

Vi åker till Hjälstaviken (Parnassen) där vi kommer att uppleva en fantastisk blomsterprakt med blåsippor, vitsippor, gulsippor och kanske några fåglar.

Vi tar en bussfika på plats och efter besöket på Parnassen åker vi och äter gemensam lunch på Åbergs museum.

Avresa: Från Regnbågsgatan 8 (utanför Bollmora vårdcentral) kl. 9.00 och från Trollbäcken C kl. 09.10. Beräknad hemkomst ca 16.00.

Kostnad: 525 kr. Då ingår resa, fika och lunch. Betalas senast 15 mars på plusgiro 26 91 01-1, märk talongen med "Vårutflykt".

Anmälan: Anita Jonsson tel. 073-677 03 52, eller anita.v.jonsson43@gmail.com, senast 15 mars.

Torsdag 19 maj Vårutflykt till Vissvass

Vi åker till Vissvass med privata bilar och hoppas få ihop runt nio stycken och ser till att alla kommer med. Vi samlas utanför Nordea kl. 10. Alla tar med sitt eget fika och matsäck. Vi betalar 20 kr var till de som håller med bil.

Anmälan: Till Anita Jonsson senast 30 april 073-677 03 52, anita.v.jonsson43@gmail.com.

VÅRTERMINENS KURS- & FÖRELÄSNINGSPROGRAM ÄR HÄR!

Ta del av kurser, föreläsningar, kultur och mycket mer i Tyresö, Haninge och Nynäshamn.

BESTÄLL PROGRAMMET:
www.abf.se/sodertorn
08-556 520 30

Notera!

Hemlig resa blir den 7 juli!
Mer information kommer i nästa nummer!

Teatererbjudanden

Ovissheten är fortfarande stor hur teaterlivet kommer att se ut 2022. Vi hoppas dock på ett trevligt teaterår! Nedan planerade pjäser:

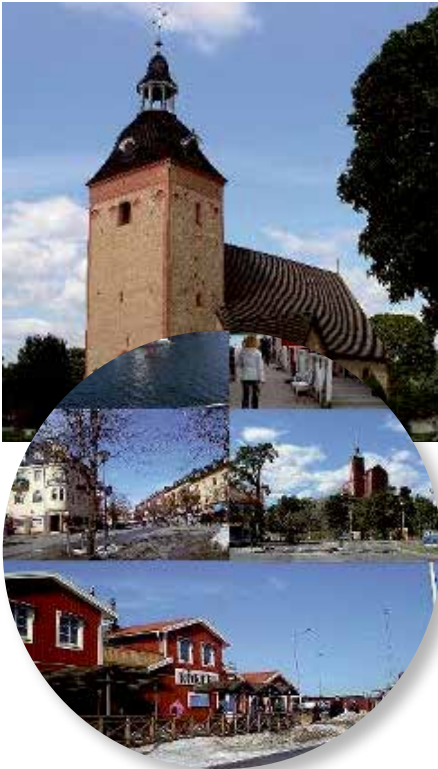
DRAMATEN

Cabaret med Jonas Malmsjö som konferencier, söndag 13 mars kl 16.

Ombudspris 380 kr vuxen, 150 kr ungdom t o m 26 år.

Sufflören av och med Andreas T Olsson, tisdag 22 mars kl 19, 295 kr.

Fröken Julie med Marie Göransson och Krister Henriksson, regi Marie-Louise

Tisdag 7 juni Utflykt till Nynäshamn

Vi kommer att få en guidning i Ösmo kyrka och en rundtur i Nynäshamn. Fika på Ösmo Plantage och lunch på restaurang vid hamnen. Förmodligen gör vi ett besök på ett nostalgimuseum med bland annat många gamla mopeder.

Avresa: Buss från Regnbågsgatan 8, (utanför Bollmora vårdcentral) kl. 9.30 och från Trollbäcken C kl. 9.40. Hemkomst ca kl. 17.00.

Kostnad: 525 kr. I priset ingår resa, guidning, fika och lunch.

Anmälan: Senast den 30 april till Inger Karlsson tel. 073-513 51 02 eller epost: inger@kretavandring.se.

Betalning: Senast den 30 april till pg 26 91 01-2. Märk talongen "Ösmo".

Ekman, fredag 1 april kl 19 Ombudspris 315 kr vuxen, 150 kr ungdom.

STADSTEATERN

Robban Broberg-dalbana med Lisa Larsson, Frida Hallgren, Rennie Mirro, Fredrik Lycke, Christer Fant och en 5-mannaorkester, spelas 16, 21, 23, 25, 26, 27 januari. Ombudspris 370 kr vuxen, 330 kr pensionär, 150 kr ungdom.

The Sound of music med Sara Jangfelt och Peter Gardiner i huvudrollerna, Lars Lind m fl och 7 barnskådespelare. Ombudspris 455 kr vuxen, 400 kr pensionär,

21–28 augusti Nordkap och Lofoten

I stället för Glaciärexpressen kommer vi att erbjuda en resa till Nordkap och Lofoten den 21–28 augusti.

Vi kommer att flyga till och från Kiruna. Därifrån med buss till Nordkap via Tromsö och Alta. Vi kommer att resa med gemensam buss till och från Arlanda.

Kostnad: För minst 30 personer 17095:- och minst 40 personer 15995:-. Enkelrumstillägg 3 995:-.

I kostnaden ingår resa, hotellrum, alla frukostar och de flesta middagar.

Anmälan och ytterligare information: Anmälan till Birgitta Klement senast den 31 mars till boklement@gmail.com eller tel. 070-664 73 77.

150 kr ungdom spelas 22, 29, 30 januari, 1, 5, 6, 9, 12, 13, 15, 16, 19, 20, 26, 27 februari.

Några premiärer har jag bokat:

Drivhuset av nobelpristagaren Pinter med Peter Andersson, fredag 4 febr kl 19.

Kulla-Gulla fredagen den 25 febr kl 19, även 13 mars kl 13.

Älskling är jag hemma engelsk komedi, fredagen den 25 mars kl 19.

Mejla margita.jansch20@gmail.com eller messa dina önskemål till 070-910 50 08.

Whisky och fängelse

Den 21/9 lämnade en Ekmanbuss Tyresö full med förväntansfulla PRO-pensionärer med Gävle som mål.

Första stoppet var Mackmyra whiskyby och väl där fick vi en grundlig guidning av två väldigt proffsiga guider. De visade oss hur tillverkningen går till i deras klimatsmarta gravitationsdestilleri. Vi fick även besöka Skogslagret där faten med godsakerna ligger och mognar, härlig doft därinne.

Lunchen intogs i deras läckra restaurang och där fanns även möjligheten att smaka på deras whisky, och åker man hela vägen från Tyresö så vore det väl dumt att inte ta möjligheten att smaka på.

Efter att lunchen avslutats tog bussen oss in till Gävle och Sveriges Fängelsemuseum. Två guider gav oss information om museet och dess historia, fantastiskt intressant – men fy vad kusligt det var att gå runt bland cellerna och ta in dess historia. Till exempel fick man några dagar i kurran om man sjöng falskt i kyrkan, tur att jag lever på 2000-talet.

Innan hemresan lugnade vi ner oss lite med bussfika som vår utmärkte chaufför hade dukat upp.

Till sist märkte vi ännu en gång att pensionärerna från Tyresö är riktiga godisrättor, vilket bekräftades av svaren på quizfrågan "Vilka färger har bilarna i Ahlgrens originalpåsar" – bara en svarade fel.

Vinnare av bussquizet blev Ulla-Karin Lundgren och Leif Hultström, grattis till er båda.

Bert E.

Julbordsresa

Lördagen den 20/11 gick årets julbordsresa till Skultuna Brukshotell. Väl framme efter en resa med quiz och några dåliga vitsar blev det glöggmingel innan sittningen. Vi fick vänta lite innan de släppte lös oss (ett söligt sällskap blockerade vår framfart) men väl framme så fanns det mesta som man förväntar sig på ett julbord och det var gott och vällagat, speciellt prinskorven och äggghalvorna.

När faten var tomma och smågodiset slut tog de flesta en liten promenad till butikerna i området och det handlades nog en och annan julklapp i mässing. Hemresan var väldigt lugn, det verkade som de flesta var mätta och nöjda.

Vinnare av resans quiz blev Laila Törnä Vestman och Lennart Fogelberg, luvan av för er.

Bert E.

Året 2021 med KPR

Arbetet i Kommunala Pensionärsrådet har påverkats av covidpandemin även under 2021. Fyra av årets möten har genomförts digitalt och först i november kunde rådet samlas till ett efterlängtat fysiskt möte.

En återkommande punkt vid årets möten har varit planeringen av ombyggnaden av Björkbacken. Den har visat sig bli mer komplicerad än vad man trodde till en början. Våren 2023 väntas dock det nya Björkbacken stå klart med dryga 40 platser.

Bygget av Villa Sköndal pågår för fullt och alla som passerar området ser att en mäktig byggnad reser sig som granne till Bollmora Vårdcentral. Under hösten 2022 planeras invigning av ett boende med sammanlagt 90 lägenheter varav 12 för korttid. Tyresö kommun kommer till en början att kontraktera ett fjrtiotal.

I samband med förhandlingarna om ett driftsavtal med Sköndalsstiftelsen fick KPR för första gången vara med om att forma det så kallade förfrågningsunderlaget, det vill säga vilka krav som skulle ställas från kommunens sida på innehållet i verksamheten.

Boendet Trollängen, som varit i privat drift sedan starten hamnade i den politiska korselden när ett nytt avtal skulle skrivas. Äldreomsorgsnämnden med stöd av KPR föreslog att boendet skulle övergå till kommunal drift. Beslutet i kommunstyrelsen blev i stället att koncernen Vardaga skulle få avtalet också för den kommande fyraårsperioden. Även här fick KPR vara med om att utforma förfrågningsunderlaget, och därmed påverka innehållet i boendets verksamhet.

I dagsläget finns inget beslut om fortsatt utbyggnad av äldreboenden i kommunen under 2020-talet. KPR har påtalat detta och anser att ytterligare utbyggnad är nödvändig, eftersom andelen av befolkningen blir äldre. Mellan 2021 och 2030 ökar antalet tyresöbor över 80 år från 3 200 till 3 400 personer.

KPR föreslog vid sitt sammanträde i juni att kommunen skulle anställa en "digital fixare" som kunde hjälpa de många äldre som saknar tillräckliga kunskaper om de många digitala verktyg som erbjuds. Och

” I den nya måltidspolicyn understryks att mat ska lagas från grunden och inte baseras på industriellt framställda halvfabrikat.

som ständigt ökar. Inte minst i samband med covidpandemin och den vaccinationskampanj som följde.

Många äldre körde fast i försöken att nyttja den digitala tekniken. Äldreförvaltningen tog fasta på förslaget från KPR och från och med november 2021 finns en person som på halvtid sköter uppgiften som "digital fixare". Det visade sig omedelbart finnas ett stort behov av denna resurs.

Äldre- och omsorgsnämnden har beslutat om en anhörgipolicy som ska ligga till grund för arbetet med anhörigstöd. KPR har ställt sig bakom den, särskilt som det

är uppenbart att många anhöriga behöver stöd och rådgivning när de lägger ner ett viktigt, frivilligt och ofta krävande arbete för att hjälpa närstående. Kommunens anhörigkonsulent får genom policyn ett kraftfullt stöd.

En ny måltidspolicy har också antagits för kommunen. Den ska ligga till grund för bland annat den mat som tillagas för de äldre. Där understryks att mat ska lagas från grunden och inte baseras på industriellt framställda halvfabrikat. Policyn kommer i första hand att gälla tillagning av måltider som distribueras inom hemtjänsten. KPR har tillstyrkt förslaget om måltidspolicyn.

Starten av kommunens första träffpunkt "Kopp och själ" beskrevs utförligt i föregående nummer av Föreningsnytt. Den gångna hösten har varit mycket framgångsrik. Besöksantalet har förvisso växlat under veckorna. Ibland har besöksantalet passerat den maxgräns som satts upp och besökare har fått vända i dörren. KPR har framfört önskemålet om att planeringen av en andra och tredje träffpunkt snarast startas i Trollbäcken och Östra Tyresö.

KPR har haft ett nära, positivt och konstruktivt samarbete med kommunens äldreförvaltning och dess tjänstemän. Viktigast är att man inom förvaltningen önskar nyttja den mångskiftande erfarenhet som ledamöterna bär med sig. Ordföranden Anita Mattsson har lett sammanträdena genom alla möten på ett både engagerat och positivt sätt, trots de oundvikliga praktiska bekymmer som pandemin ställt till med.

Bo Toresson

Fråga juristen

Till den här spalten är du välkommen att ställa frågor om juridiska frågor. Frågorna bör helst vara av allmängiltig karaktär, det vill säga av intresse för flera läsare. Då utrymmet är begränsat måste ett urval göras bland inkomna frågor.

Gåva / förskott på arv?

FRÅGA: Nu inför stundande jul undrar jag vad skillnaden är mellan gåva (julkapp) och förskott på arv?

SVAR: Bra fråga!

Alla gåvor, utöver sedvanliga som föräldrar ger sina barn, ska per automatik avräknas som förskott på arv den dagen föräldern har avlidit och arv ska betalas ut – om inte annat har skrivits in i ett gåvbrev eller testamente.

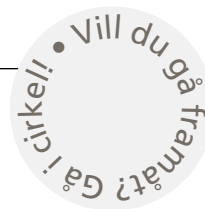
Det här betyder att om en förälder har avlidit och det finns vare sig ett testamente eller gåvbrev ska icke

sedvanliga gåvor som föräldern gett under sin livstid avräknas som förskott på arv till det barn som har fått gåvan.

Vad som är att betrakta som en sedvanlig gåva, som då inte ska avräknas som förskott på arv, är en bedömning utifrån vad som är sedvanligt för just den föräldern/familjen. Exempelvis kan det i en familj vara sedvanligt att ge julklappar på 10 000 kronor till barnen och i en annan familj är det sedvanligt att värde på julklappar inte ska överstiga till exempel 100 kronor.

För att det ska vara tydligt och klart om vad som ska gälla och för att undvika tråkiga diskussioner och i värsta fall tvister mellan syskon, är det alltid klokt att reglera dessa frågor i ett testamente.

Anna Enochsson, Bläck Juridik AB, tel. 08-520 249 50
anna.enochsson@blackjuridik.se

Studiecirklar våren 2022

Trots att vi inte kunde få tillgång till våra bokade lokaler för studiecirklar under 2021, så kom vi ändå i gång med alla. Vi fick tillgång till ersättningslokaler och nu började ett pusslande för våra cirkelledare.

Det blev en hel del svårigheter med det löste sig. Alla som stötte på problem

använde sin fantasi och löste situationen på ett smidigt sätt.

Med hänsyn till rådande pandemi måste vi rätta oss efter de regler och rekommendationer som Folkhälsomyndigheten utfärdar. Det bästa är om du är vaccinerad och har ett Covid-pass.

Alla studiecirklar startar 2022 i sina

bokade lokaler, de datum som anges nedan. Avgiften för en cirkel är 15 kr multiplicerat med antalet studietillfällen och betalas till cirkelledaren vid första träffen.

Är du osäker om något kan du ta kontakt med din cirkelledare eller vår studieorganisatör Bosse Carlberg.

AKVARELLMÅLNING

Anita Hildén, tel. 070-776 76 80, anita.hilden@outlook.com

Helga Björkman, helga.bjorkman@gmail.com

Onsdagar 13.45–16.00. Start 2 februari i Uddbyfallen.

DISKUSSIONSCIRKEL

– ALLT MELLAN HIMMEL OCH JORD

Olle Holmström, tel. 070-229 08 90, o.holmstrom@telia.com

Varannan torsdag 13.00–15.15.

Start 13 januari i Uddbyfallen.

ENGELSK KONVERSATION.

Elsie Inghe, tel. 072-700 90 17, parlrok56@gmail.com

Torsdagar 14.00–15.15. Plats meddelas senare.

Start 3 februari.

Minst sex deltagare för att cirkeln skall starta.

EVERT TAUBES LIV OCH MUSIK

Bo Carlberg, tel. 073-646 16 74, bossebuss67@gmail.com

Måndagar 13.00–15.00. Start 7 mars. Björkbacken 37.

FINLAND

Ingrid Nord tel. 070-338 49 85, ingrid.nord@live.se

Tisdag kl 09.30–12.00 med start 15 februari i Uddbyfallen.

FINLAND

Ulla-Britt Ahlinder, tel. 070-640 65 96,

ub.ahlinder@gmail.com

Tisdagar 13.00–15.30. Start 15 februari i Uddbyfallen.

LANDSKAPSCIRKEL ÖSTERGÖTLAND

Två parallella studiecirklar som kommer att träffas varannan vecka. Lokal Uddbyfallen.

Laila Törmä Vestman, tel. 070-728 53 28,

lailatormavestman@yahoo.se

Måndagar 13.00–15.30. Start 7 februari.

LEK MED LAPPAR, GARN OCH BAND

Berit Holm, tel. 072-330 87 57, holmberit38@gmail.com

Måndagar 9.30–12.00 med start 24 januari på Sikvägen 14.

LUFFARSLÖJD

Lennart Fogelberg, tel. 070-637 42 15,

fogelbergennart455@gmail.com

Tisdagar 13.00–15.30. Start 8 februari på Sikvägen 14.

PRATCAFÉ/HANDARBETS CAFÉ

Ingen deltagaravgift. Kaffe och kaka kostar 20 kr.

Ingen föransökan behövs.

Åsa Nyman, tel. 076-627 93 86, nysveden@gmail.com

Maria Björklund, tel. 070-288 97 08.

Fredagar 10.00–12.15 med start direkt efter helgerna på Sikvägen 14.

SITTANDE/STÅENDE GYMPAPROGRAM

Ewa Björklind, tel. 073-623 83 06,

bjorklind@hotmail.com och Britt Höglind,

tel. 070-712 72 99, britt.hoglund@hotmail.com

Måndagar 10.30–10.45 med start 24 januari i Follbrinken.

SPORTSNACK

Bosse Furugård, tel. 070-585 98 44,

bo.furugard43@gmail.com

Anita Jonsson, tel. 073-677 03 52,

anita.v.jonsson@gmail.com

Fredagar 10.00–12.15 med start 4 februari på

Björkbacken 37.

STOCKHOLMSCIRKEL

Arne Kjäll delar med sig av sitt stora intresse för Stockholm och främst Söder.

Arne Kjäll, tel. 08-712 17 79, arne.kjell@bredband.net

Torsdagar 10.00–12.15 varannan vecka med start 3 februari.

Björkbacken 37.

Lokalerna Follbrinken och Uddbyfallet ligger i Kulturcentrum Kvarnhjulet hus B.

För anmälan och frågor kontakta respektive cirkelledare.

För ev. allmänna frågor är ni välkomna att kontakta

Bo Carlberg, studieorganisatör,

tel. 073-646 16 74.

Epost: bossebuss67@gmail.com

Kultur-
evenemang
och cirklar
i samarbete
med ABF.

Efterlysning cirkelledare!

Vi söker personer som vill vara cirkelledare.

En cirkelledare är inte en lärare utan den bland deltagarna som planerar och leder cirkeln. En cirkel måste omfatta minst tre gånger om vardera tre lektionstimmar (3x45 min) men kan också sträcka sig över en hel termin. Är det något ämne som du tycker är intressant så hör av dig till någon i studiekommittén. Förslag på ämnen: Klassisk musik, konst, 1960- och 70-tals pop eller ämne som du själv väljer.

Bo Carlberg, studieorganisatör

Det är mycket som är konstigt i dessa tider. Först släpper man i stort på de restriktioner som gällt under den tid som covid-19 har härjat och fortsätter att härja, för att återigen införa nya. Men det är i viss mån förståeligt, då det är ännu konstigare att vägra vaccinera sig. Då är man inte bara konstig, man är på gränsen till hänsynslös mot sina medmänniskor.

Det finns många sätt att vara konstig. De flesta människor har knappast kunnat undvika att vi befinner i en klimatkris och att det är bråttom att göra nånting åt den, och att länderna uppfyller de förpliktelser som de ålagt sig själva enligt diverse avtal. Men icke så, man skyller i stället på att man inte kan klara sig utan fossila bränslen och att det kommer att ta upp till 40 år ytterligare att bli klimatneutrala. Så konstiga är världens makthavare.

Enskilda personer handlar mer mat än de äter upp, när det gäller till exempel smörgåsbord på restauranger så lassar många upp mat som ser ut att räcka i flera dagar för att sedan lämna det mesta kvar på tallriken. Allt fler handlar kläder på nätet och en tredjedel av varorna går i retur med massor av transporter hit och dit med följd att luften och vattnet blir allt skitigare.

Våra inhemska myndigheter är också konstiga. Ta SJ:s beslut att upphöra med upprop om tågavgångar på stationer-

na. Man hänvisar till att använda en app, som det visar sig inte finns och till anslag att läsa. Då glömmar man att det finns folk, företrädesvis äldre, som inte kan hantera moderna mobiltelefoner och synskadade som inte kan läsa anslag. Hå, hå, ja, ja! Nu har man ändrat sig och ropar på sedvanligt sätt. Det är bättre att tänka före än efter.

Cirkusen i Sveriges riksdag, denna historiska dag när vi som sista land i Norden äntligen skulle få en kvinna som statsminister, blev just en cirkus som fick spridning över hela världen. Efter att Magdalena Andersson blivit vald, på talmannens förslag, gick det bara sju timmar tills hon begärde, och blev, entledigad från sitt höga ämbete. Stort rabalder där alla skyllde på alla och plötsligt var Stefan Löfven statsminister igen. Det var ingen höjddag för våra folkvalda. Sedan blev hon återigen vald och utnämningen klubbades efter konselj hos Kungen och Stefan fick äntligen avsluta. Tiden är ur led.

Det finns trevligare saker att tänka på. Våren står snart för dörren om inte vintern ställer sig i vägen, nya barnbarnsbarn är under uppsegling och PRO-verksamheten drar igång. Vi hoppas på bättre tider under det år som nyss har börjat och jag önskar alla läsare en god fortsättning på år 2022.

ENUS

♥ **Träffpunkten i Tyresö centrum har öppnat.**

♥ **Gratis broddar till dig som fyllt 65 år.**

♥ **Godare mat i äldreomsorgen.**

 Du ska alltid kunna känna dig trygg med äldreomsorgen i Tyresö.

Tony Thorén, ordförande
Äldre- och omsorgsnämnden

Kalendarium januari–april

JANUARI

12. Hälsoträff.
26. Månadsmöte. Musik till minne av Mats Paulson.

FEBRUARI

9. Hälsoträff.
10. Pub-em. Ann Sandin om framtidens radio.
11. Frågesport.
23. Månadsmöte. Musik om Barockens mästare.
24. Dagsutflykt Sigtuna.

MARS

9. Hälsoträff.
10. Pub-em. Bosse Carlberg om Evert Taubes liv.
17. Utflykt Tumba.
30. Månadsmöte och Årsmöte.

APRIL

7. Pub-em. Musik till minne av Mikis Teodorakis.
13. Hälsoträff.
21. Vårutflykt Hjalstaviken.
22. Frågesport.
27. Månadsmöte. Cristina Tallberg om PRO 80 år.

 Våra promenader hittar du på sidan 8.

Jazzprogram för våren

Tyresö Jazz & Blues Club genomför fem konserter under våren. Mer info: www.tyresojazzclub.com

Måndag 24 januari. Mandy's Blue Seven.
Ristorante Toscanini Tyresö C, kl 19.00.

Lördag 12 februari. The Hebbes Sisters med Jan Adefelt Swingtime Trio. Bollmoradalens kyrka, kl 16.00. I samarbete med Tyresö församling.

Onsdag 16 mars. Olas Olja.
Ristorante Toscanini Tyresö C, kl 19.00.

Tisdag 19 april. Jesper, Anders, Mats och Magnus – som är bandet JAMM!

Ristorante Toscanini Tyresö C, kl 19.00.

Torsdag 19 maj. Second Line.

Kvarnhjulet, Nyforssalen, kl 19.00. Förband kl. 18.30.

Trippelskrabet

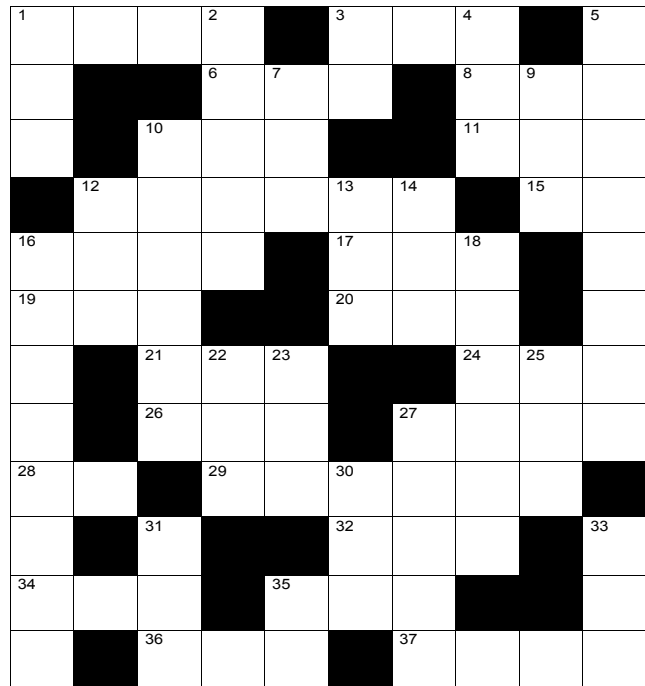
Vinster i PRO:s lotteri Trippelskrabet kan lösas in på våra månadsmöten. Det går också bra att kontakta Bo Furugård på tel: 070-585 98 44. Köp och vinn! Ge ditt bidrag till välgörande PRO-ändamål.

De tre vinnarna av Rune Holms kryss i nummer 4/2021 är: Anita Burman, Bollmoravägen, Tyresö, Kerstin Juhlin, Oxelvägen, Älta och Britt-Marie Sjöqvist, Myggdalsvägen, Tyresö. Vinnarna får två Seniorlotter var. Vinsterna lämnas ut av korsordskonstruktören, som är ansvarig för det aktuella krysset.

Lösningen till Lennart Fogelbergs kryss ska ha kommit in senast 22 mars 2022. Den kan som vanligt lämnas in på vår expedition, Björkbacksvägen 37 (gaveln) eller skickas med post till: PRO Tyresö, Björkbacksvägen 37, 135 40 Tyresö. Lycka till!

Lennart Fogelberg

Nummer 1/2022

Namn: .....

Adress: .....

Telefon: .....

VÅGRÄTT

- 1 Finns västra och östra
- 3 Taverna i Århus
- 6 Han var en av asarna
- 8 Vänta i led
- 10 En Astrid-figur
- 11 Vilken konsert ingår ASEA i
- 12 En sorts ligament
- 15 Kensaburo
- 16 Kattras från ö i Irländska sjön
- 17 Aperitif
- 19 Klanen kan vara en
- 20 Äldre margarin
- 21 Isrädda
- 24 Viadukt
- 26 Tyar
- 27 Connelly
- 28 Affär på 1900-talet
- 29 År näsljud
- 32 Sagoslut
- 34 Ett bra loppisfynd
- 35 Kort Månad
- 36 Vår valuta
- 37 Blodstillande

LODRÄTT

- 1 Var Yggdrasil en
- 2 Egyptisk Staty
- 3 Stötverktyg
- 4 Fördela bördan
- 5 Fiskrätt med gamla anor
- 7 Fransk monark
- 9 Är guten
- 10 Ledsagare
- 12 Föda
- 13 Tima
- 14 Rabalder
- 16 Homo sapiens
- 18 Nils Dacke
- 22 Någon
- 23 Blå eller röd
- 25 Delbetalning
- 27 Krydda maten
- 30 Åtal
- 31 Digital karta
- 33 Ironi
- 35 Utan anmärkning

Lösning nr 4/2021

Seniorrabatt varje onsdag!

- Du är 65 år fyllda eller fyller 65 i år.
- Rabatten går ej att kombinera med andra %- eller kronrabatter.
- Rabatten laddas på ditt stammiskonto. Så länge du dragit ditt kopplade kort i butiken de senaste fyra månaderna.

ICA
KVANTUM
Tyresö
Öppet alla dagar **7-22**

COOP

**VARMT VÄLKOMMEN
TILL COOP
TYRESÖ CENTRUM!**

FÄRDIGA RÄTTER & CATERING.

Vi har alltid färska färdiga rätter i butiken med god mat av hög kvalitet!

Vi har även cateringmenyer med fantastisk mat att erbjuda. Se även våra kanonpriser på vår Facebooksida.

**Våra
öppettider:**
mån-fre 7-21
lör-sön 8-20

Telefon: 010-741 86 30

Juristbyrån
Vi kan kärlek, död och pengar.

Livsbesiktning® - ett möte om kärlek, död och pengar.

I en Livsbesiktning® gör vi en översyn av din familjejuridiska situation. Vad händer om du till exempel flyttar ihop, separerar eller avlider? Och vilket skydd passar just dig? En Livsbesiktning® (värde 950 kr) kan vara ett av dina viktigaste möten. Träffa oss på Swedbanks kontor i Tyresö Centrum.

Boka en kostnadsfri Livsbesiktning® - årets bästa banktjänst 2015

I samarbete med Swedbank.

Ring och boka på 08 - 520 249 50

juristbyran.com